

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Білоцерківський коледж сервісу та дизайну

ПРОГРАМА ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ
з предмету «Українська мова»

для вступу на навчання на основі повної загальної середньої освіти
за освітньо-кваліфікаційним рівнем *молодшого спеціаліста*
за спеціальністю

022 Дизайн, Перукарське мистецтво та декоративна косметика;

для вступу на навчання на основі ОКР кваліфікованого робітника за
спеціальністю

186 Видавництво та поліграфія, Видавничо-поліграфічна справа

Біла Церква 2017

Розглянуто на засіданні циклової комісії дисциплін курсу загальноосвітньої підготовки Білоцерківського коледжу сервісу та дизайну, протокол № 6 від 25 січня 2017 р.

Рецензенти:

Дубченко Л.Г. – викладач української мови та літератури, спеціаліст вищої категорії.

Програма вступного випробування з української мови /для абітурієнтів, які вступають на основі повної загальної середньої освіти за освітньо-кваліфікаційним рівнем молодшого спеціаліста за спеціальністю 022 Дизайн, Перукарське мистецтво та декоративна косметика; на основі ОКР кваліфікованого робітника за спеціальністю 186 Видавництво та поліграфія, Видавничо-поліграфічна справа; 5.02010501Діловодство; 5.05160203 моделювання та конструювання промислових виробів / Укладач Н.Г. Копитько. – Біла Церква : БКСД, 2017. – 10 с.

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Мета вступного випробування – перевірка рівня володіння абітурієнтом практичними вміннями та навичками з української мови як основою формування професійних умінь та навичок майбутнього спеціаліста.

Програму курсу «Українська мова» для вступу до Білоцерківського коледжу сервісу та дизайну розроблено згідно Програми з української мови для шкіл з українською мовою навчання на основі Закону України «Про загальну середню освіту» і Державного стандарту базової і повної середньої освіти.

У ній враховано державний статус української мови, її суспільні функції, взято до уваги специфіку навчального предмета, що має виразні інтегративні функції, здатність справляти різнобічний навчальний, розвивальний і виховний впливи на учнів, сприяти формуванню особистості, готової до активної, творчої діяльності у всіх сферах життя демократичного суспільства, сучасні організаційні форми, методи і технології навчання рідної мови в загальноосвітній школі.

Основна мета навчання рідної мови полягає у формуванні національно свідомої, духовно багатого мовної особистості, яка володіє вміннями й навичками вільно, комунікативно доцільно користуватися засобами рідної мови — її стилями, типами, жанрами в усіх видах мовленнєвої діяльності (аудіювання, читання, говоріння, письмо), тобто забезпечує належний рівень комунікативної компетенції. Зазначена мета передбачає здійснення навчальної, розвивальної і виховної функцій освітнього змісту навчального предмета.

Матеріал програми розподілено за такими розділами: «Фонетика. Графіка», «Лексикологія. Фразеологія», «Будова слова. Словотвір», «Орфографія», «Морфологія», «Синтаксис. Пунктуація».

Вступне випробування з української мови проходить у формі тестових завдань.

II. ЗМІСТ ПРОГРАМИ

Фонетика. Графіка

Фонетика як розділ мовознавчої науки. Голосні й приголосні звуки. Приголосні тверді і м'які, дзвінкі й глухі. Позначення звуків мовлення на письмі. Співвідношення звуків і букв. Уподібнення приголосних звуків. Спрощення в групах приголосних. Основні випадки чергування у-в, і-й.

Предметні уміння та навички

Визначати в словах голосні, тверді і м'які, дзвінкі й глухі приголосні, ненаголошені й наголошені голосні; визначати звукове значення букв у слові.

Розпізнавати явища уподібнення приголосних звуків, спрощення в групах приголосних, чергування у-в, і-й

2. Лексикологія. Фразеологія

Лексикологія як розділ науки про слово. Лексичне значення слова. Омоніми. Синоніми. Антоніми. Лексика української мови за походженням. Загальноживані слова. Професійна, діалектна, розмовна лексика. Терміни. Лексика української мови з погляду активного й пасивного вживання. Застарілі й нові слова (неологізми). Поняття про стійкі сполуки слів і вирази.

Фразеологізми. Приказки, прислів'я, афоризми.

Предметні уміння та навички

Пояснювати лексичні значення слів; добирати до слів синоніми й антоніми та використовувати їх у мовленні. Знаходити в тексті й доречно використовувати в мовленні вивчені групи слів; пояснювати значення фразеологізмів, приказок, прислів'їв, крилатих висловів,

3. Будова слова. Словотвір.

Основа слова й закінчення. Значущі частини слова: корінь, префікс, суфікс, закінчення. Основні способи словотворення в українській мові: префіксальний, префіксально-суфіксальний, суфіксальний, безсуфіксальний, складання слів або основ, перехід з однієї частини мови в іншу. Складні слова. Способи їх творення.

Предметні уміння та навички

Відділяти закінчення слів від основи, членувати основу на значущі частини, добирати спільнокореневі слова, слова з однаковими префіксами й суфіксами; розрізняти форми слова й спільнокореневі слова, правильно вживати їх у мовленні; визначати спосіб творення слів

4. Орфографія

Правопис літер, що позначають ненаголошені голосні [e], [и], [o] в коренях слів. Спрощення в групах приголосних. Сполучення йо,ьо. Правила вживання м'якого знака. Правила вживання апострофа. Подвоєння букв на позначення подовжених м'яких приголосних і збігу однакових приголосних звуків. Правопис префіксів і суфіксів. Позначення чергування приголосних звуків на письмі. Правопис великої літери. Лапки у власних назвах. Написання слів іншомовного походження. Написання складних слів разом і через дефіс. Правопис складноскорочених слів. Написання чоловічих і жіночих імен по батькові, прізвищ. Правопис відмінкових закінчень іменників, прикметників. Правопис **н** та **nn** у прикметниках і дієприкметниках, **не** з різними частинами

мови. Особливості написання числівників. Написання окремо (сполучень прислівникового типу), разом і через дефіс (прислівників, службових частин мови).

Предметні уміння та навички

Розпізнавати вивчені орфограми й пояснювати їх за допомогою правил; правильно писати слова з вивченими орфограмами, знаходити й виправляти орфографічні помилки на вивчені правила

5. Морфологія.

5.1. Іменник

Іменник як частина мови: значення, морфологічні ознаки, синтаксична роль. Іменники власні та загальні, істоти й неістоти. Рід іменників. Іменники спільного роду. Число іменників. Відмінки іменників. Відміни іменників. Поділ іменників першої та другої відмін на групи. Особливості вживання та написання відмінкових форм. Букви -а(-я), -у(-ю) в закінченнях іменників другої відміни. Відмінювання іменників, що мають лише форму множини. Невідмінювані іменники в українській мові. Написання і відмінювання чоловічих і жіночих імен по батькові.

Предметні уміння та навички

Розпізнавати іменники, визначати їх загальне значення, морфологічні ознаки, синтаксичну роль, належність іменників до певної групи за їх лексичним значенням, уживаністю в мовленні; визначати основні способи творення іменників; правильно відмінювати іменники, відрізнити правильні форми іменників від помилкових.

5.2. Прикметник

Прикметник як частина мови: значення, морфологічні ознаки, синтаксична роль. Розряди прикметників за значенням. Ступені порівняння якісних прикметників, способи їх творення. Зміни приголосних при творенні ступенів порівняння прикметників

Предметні уміння та навички

Розпізнавати прикметники, визначати їх загальне значення, морфологічні ознаки, синтаксичну роль; розряди прикметників за значенням; утворювати ступені порівняння якісних прикметників; відмінювання прикметників; відрізнити правильні форми прикметників від помилкових.

5.3. Числівник

Числівник як частина мови: значення, морфологічні ознаки, синтаксична роль. Розряди числівників за значенням. Групи числівників за будовою. Типи відмінювання кількісних числівників:

1) *один, одна;*

- 2) два, три, чотири;
- 3) від п'яти до двадцяти, тридцять, п'ятдесят ... вісімдесят;
- 4) сорок, дев'яносто, сто;
- 5) двісті – дев'ятсот;
- 6) нуль, тисяча, мільйон, мільярд;
- 7) збірні;
- 8) дробові.

Порядкові числівники, особливості їх відмінювання.

Предметні уміння та навички

Розпізнавати числівники, визначати їхнє загальне значення, морфологічні ознаки, синтаксичну роль, розряди числівників за значенням, основні способи їх творення, відмінювання; відрізнити правильні форми числівників від помилкових.

5.4. Займенник

Займенник як частина мови: значення, морфологічні ознаки, синтаксична роль. Співвіднесеність займенників з іменниками, прикметниками й числівниками. Розряди займенників за значенням. Особливості їх відмінювання. Творення й правопис неозначених і заперечних займенників.

Предметні уміння та навички

Розпізнавати займенники, визначати їх загальне значення, морфологічні ознаки, синтаксичну роль, розряди займенників за значенням, відмінювання; відрізнити правильні форми займенників від помилкових, правильно добирати потрібні форми займенників і використовувати їх у мовленні.

5.5. Дієслово

Дієслово як частина мови: значення, морфологічні ознаки, синтаксична роль. Форми дієслова. Види дієслів. Творення видових форм. Часи дієслова та способи дієслова. Словозміна дієслів I та II дієвідміни. Чергування приголосних в особових формах дієслів теперішнього та майбутнього часу.

Предметні уміння та навички

Розпізнавати дієслова, особливі форми дієслова, безособові дієслова; визначати загальне значення дієслова, морфологічні ознаки, синтаксичну роль, часи й способи дієслів, дієвідміни, особливості словозміни кожної дієвідміни.

Дієприкметник як особлива форма дієслова: значення, морфологічні ознаки, синтаксична роль. Активні та пасивні дієприкметники. Творення активних і пасивних дієприкметників. Відмінювання дієприкметників. Дієприкметниковий зворот. Безособові форми на -но, -то.

Предметні уміння та навички

Розпізнавати дієприкметники, визначати їх загальне значення, морфологічні ознаки, синтаксичну роль; відрізнити правильні форми

дієприкметників від помилкових; добирати й комунікативно доцільно використовувати дієприкметники та дієприкметникові звороти в мовленні.

Дієприслівник як особлива форма дієслова: значення, морфологічні ознаки, синтаксична роль. Дієприслівники доконаного й недоконаного виду, їх творення. Дієприслівниковий зворот.

Предметні уміння та навички

Розпізнавати дієприслівники, визначати їх загальне значення, морфологічні ознаки, синтаксичну роль, основні способи їх творення; відрізнити правильні форми дієприслівників від помилкових; правильно будувати речення з дієприслівниковими зворотами.

5.6. Прислівник

Прислівник як частина мови: значення, морфологічні ознаки, синтаксична роль. Розряди прислівників за значенням. Ступені порівняння прислівників. Правопис прислівників, утворених від прикметників і дієприкметників. Написання прислівників разом і через дефіс.

Предметні уміння та навички

Розпізнавати прислівники, визначати їх загальне значення, морфологічні ознаки, синтаксичну роль, розряди прислівників за значенням, ступені порівняння прислівників; вміти правильно писати прислівники разом, окремо та через дефіс.

5.7. Службові частини мови

Прийменник, сполучник, частка як службові частини мови. Групи прийменників за походженням: непохідні й похідні. Групи прийменників за будовою: прості, складні й складені. Зв'язок прийменника з непрямыми відмінками іменника. Групи сполучників за значенням і синтаксичною роллю. Групи сполучників за вживанням та за будовою. Групи часток за значенням і вживанням: формотворчі, словотворчі, модальні.

Предметні уміння та навички

Розпізнавати прийменники, сполучники, частки, визначати їхні морфологічні ознаки. Знати особливості правопису службових частин мови.

6. Синтаксис. Пунктуація

6.1. Просте речення

Тире між підметом і присудком. Розділові знаки при однорідних членах речення, відокремлених членах речення, звертаннях, вставних словах та вставлених конструкціях.

Предметні уміння та навички

Розрізняти види простих речень. Правильно розставляти розділові знаки між підметом і присудком, при однорідних членах речення, відокремлених членах речення, звертаннях, вставних словах та вставлених конструкціях.

6.2. Складне речення

Пунктограми у складносурядному реченні. Пунктограми у складнопідрядному реченні. Пунктограми у складному безсполучниковому реченні та реченні з різними видами зв'язку.

6.3. Способи відтворення чужого мовлення

Пряма й непряма мова. Речення з прямою мовою. Слова автора. Заміна прямої мови непрямою. Цитата як різновид прямої мови. Діалог. Розділові знаки при прямій мові, діалозі, цитатах.

Предметні уміння та навички

Визначати в реченні з прямою мовою слова автора й пряму мову, речення з непрямою мовою; замінювати пряму мову непрямою; правильно й доцільно використовувати в тексті пряму мову й цитати; правильно вживати розділові знаки в конструкціях із прямою мовою та діалогом.

Критерії оцінювання тестових завдань з предмету «Українська мова»

При перевірці тестових завдань необхідно керуватися критеріями оцінювання навчальних досягнень учнів, які прийняті в Білоцерківському коледжі сервісу та дизайну за 200-бальною шкалою для абітурієнтів, які вступають на навчання на основі повної загальної середньої освіти.

Максимальна кількість балів, яку можна набрати правильно виконавши всі завдання, становить **200 балів**.

Сума цих балів розподіляється так:

1. За виконання кожного тестового завдання з однією правильною відповіддю учні можуть одержати **від 100 до 160 балів (завдання № 1-16);**

2. За виконання тестового завдання на встановлення відповідності **від 161 до 200 балів (завдання № 17- 20).**

Виправлення не допускаються.

**РОЗРАХУНОК РЕЙТИНГОВОГО БАЛА
ТЕСТУ З УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ
за шкалою від 100 до 200 балів**

№ конкурсного завдання	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20				
Кількість можливо набраних балів	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	1,0	1,0	1,0	1,0				
Оцінка за 200-бальною шкалою	100				110			120			130			140			150		160		170	180	190	200

На виконання тестового завдання відводиться 1 година (60 хв.)

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1. Єрмоленко С.Я., Сичова В.Т. Українська мова: підручник, 11 клас. Рівень стандарту. – К.: Грамота, 2011.
2. Заболотний О.В., Заболотний В.В. Українська мова: підр., 10 кл. Рівень стандарту. – К.: Генеза, 2010.
3. Юшук І.П. Українська мова. Практикум з правопису української мови. - К.: Освіта, 2007.
4. Залікові завдання з української мови. 10-11 клас. - К.: «Шкільний світ», 2006.
5. Орфографія української мови просто про складне / Радченко І. - К.: «Шкільний світ», 2008.
6. Зубков М. Збірник диктантів для випускників та абітурієнтів з української мови. - Харків: СПДФО Співак Т.К., 2007.
7. Зубков М. Українська мова. Універсальний довідник. - Харків: ВД «ШКОЛА», 2009.
8. Козачук Г.О. Українська мова для абітурієнтів: навчальний посібник. - К.: Вища школа, 2007.
9. Новий довідник: Українська мова. Українська література. - К.: ТОВ «КАЗКА», 2008.
10. Плющ М.Я., Гринас Н.Я. Граматика української мови в таблицях: навчальний посібник. - К.: Вища школа. - 2004.
11. Тести. Українська мова. 5-12 класи/ За ред. д.філол.н. проф. Гуйванюк Н.В. - К.: Академія, 2009.
12. Українська мова: Підруч. для 10-11 кл. пік. з укр. та рос. мовами навчання / О.М. Беляєв та ін. - К.: Освіта, 2007.
13. Шкуратяна Н.Г., Шевчук С.В. Сучасна українська літературна мова: Модульний курс: Навч. посібник. - К.: Вища школа, 2007.